

An illustration at the top of the cover shows two children, a girl in a red shirt and a boy in a yellow shirt, sitting on a large, open book. They are both looking at papers or books in their hands. The background is a light blue sky with a large, stylized white cloud.

**NORBO'TAYEV XO'SHBOQ BOBONAZAROVICH
ELMURODOVA INOYAT ABDUMUTALIBOVNA**

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INTEGRATSIYALASHGAN TA'LIM



**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TERMIZ DAVLAT PEDAGOGIKA INSITITUTI

**NORBO'TAYEV XO'SHBOQ BOBONAZAROVICH
ELMURODOVA INOYAT ABDUMUTALIBOVNA**

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INTEGRATSIYALASHGAN TA'LIM

O'QUV QO'LLANMA
(Tanlov fani)

**Toshkent
"INNOVATSIYA-ZIYO"
2025**

UDK: 37.013(0'75)

BBK: 74.0

B 76

X.B. Norbo'tayev, I.A. Elmurodova

Boshlang'ich sinflarda integratsiyalashgan ta'lim. O'quv qo'llanma. – Toshkent: "INNOVATSIYA-ZIYO", 2025. – 196 b.

O'quv qo'llanmada umumta'lim maktablarining boshlang'ich sinflarida integratsiyalashgan ta'limni takomillashtirishning nazariy asoslari, o'quvchilarni fanlararo integratsiya mazmunida o'qitishga asoslangan pedagogik jarayonning didaktik xususiyatlari, mazmuni, shakl, metod va vositalari, o'quv fanlarini fanlararo integratsiya mazmunida takomillashtirish, o'quvchilarda kreativlikni shakllantirishning intellektual hissiy-emotsional jihatlari, o'quv-bilish faoliyati, o'quvchilarning o'zlashtirgan bilim va ko'nikmalarini fanlararo integratsiya asosida shakllantirish, o'zlashtirish mohiyatini anglash, mazkur o'quv fanlari mazmunidagi ilmiy tushunchalarni yaxlit tasavvur qilish, ularni amaliyotga tatbiq etish orqali o'quvchilarning nazariy bilimi, amaliy ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini rivojlantirishga oid manbalar bayon etilgan.

O'quv qo'llanma boshlang'ich ta'lim yo'nalishi bakalavr talabalari, umumta'lim maktablarining boshlang'ich sinf o'qituvchi va o'quvchilariga mo'ljallangan.

Mas'ul muharrir:

Xudoyqulov Xol Jumayevich

Pedagogika fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

Ergasheva Gulruxsor Surxoniddinovna

Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

Shabbazova Dilfuza Ro'ziqulovna

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Termiz Davlat Pedagogika instituti Kengashining 2025-yil 29-apreldagi 10.3.1-sonli qaroriga asosan nashrga ruxsat etilgan.

ISBN 978-9910-576-75-1

© X.B. Norbo'tayev, I.A. Elmurodova, 2025.

© "INNOVATSIYA-ZIYO", 2025.

MUNDARIJA

KIRISH	3
I BOB BOSHLANG'ICH TA'LIM TIZIMIDA INTEGRATSIYANING MAQSAD VA VAZIFALARI.....	5
1-§. Integratsiya fanining maqsad va vazifalari	5
1.2-§. Pedagogik fanda integratsiya tushunchasi.....	8
1.3-§. Boshlang'ich ta'limda fanlararo integratsiyaga uslubiy yondashuv va klassifikatsiyasi	12
II BOB. INTEGRATSIYA TA'LIMOTINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISHI.....	16
2.1-§. Ta'lim tizimida integratsiyalashgan ta'limotning shakllanishi va rivojlanishiga hissa qo'shgan jahon olimlari.....	16
2.2-§. Vatanimizda fanlararo integratsiyani takomillashtirishga hissa qo'shgan olimlar	21
2.3-§. Integratsiyalashgan ta'limning zamonaviy rivojlanishi	25
III BOB. TA'LIM JARAYONINI INTEGRATSIYALASHNING NAZARIY ASOSLARI. INTEGRATSIYA VA UNI REJALASHTIRISH.....	29
3.1-§. Fanlararo integratsiya asosida o'qitishda ta'lim falsafasi.....	29
3.2-§. Integratsiya fanining hozirgi zamon muammolari.....	33
3.3-§. Boshlang'ich ta'limni integratsiyalash.....	38
3.4-§. Rejalashtirish-o'quv rejasini tuzish va qo'llashda muhim tarkibiy qism.....	44
3.5-§. O'quv rejaning tarkibi.....	48
3.6-§. Integrativ ta'limni tashkil etishga qo'yiladigan talablar	51
IV BOB. INTEGRATSIYA TARKIBIY QISMLARINI SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI.....	56
4.1-§. Fanlararo integratsiya o'quvchi tafakkurini rivojlantiruvchi omil sifatida.....	56
4.2-§. Integrativ ta'limni takomillashtirish mexanizmi.....	61
4.3-§. Umumta'lim maktablarida fanlararo integratsiyaning o'rni.....	65
V BOB. BOSHLANG'ICH SINFLARDA INTEGRATSIYALASHGAN TA'LIMNING TAMOYILLARI VA QONUNIYATI. PEDAGOGNING PROFESSIONAL KOMPITENTLIK XARAKTERISTIKASI.....	72
5.1-§. Boshlang'ich sinflarda integratsiyalashgan ta'limning didaktik tamoyillari.....	72
5.2-§. Integratsiyalashgan darslarning samaradorligini oshirishga oid ta'lim tamoyillari.....	77
5.3-§. Integratsion yondashuv asosida psixologik diagnostika konsepsiyasi.....	84
5.4-§. Pedagogika tizimini muvofiqlashtirish.....	81
VI BOB. BOSHLANG'ICH TA'LIMNI INTEGRATSIYALASH MOHIYATI.....	89

6.1-§. Umumta'lim maktab kurslarini integratsiyalashning mohiyati.....	89
6.2-§. Integratsiya-o'quvchilarni o'qitish va tarbiyalashda yangicha yondashuv	92
6.3-§. Boshlang'ich ta'limda integratsiyalashning didaktik asoslari....	95
VII BOB. FANLARARO INTEGRATSIYANING O'QUV JARAYONIDA SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	101
7.1-§. Boshlang'ich ta'limni integratsiyalash jarayoni.....	101
7.2-§. Boshlang'ich maktabda integratsiyalashgan ta'limdan foydalanishning uslubiy asoslari.....	104
7.3-§. Boshlang'ich ta'limda estetik bilimlarni integratsiyalash.....	107
VIII BOB. BOSHLANG'ICH TA'LIMDA INNOVATSION YONDASHUV USUL VA VOSITALARI. BOSHLANG'ICH TA'LIMDA INTEGRATSION YONDASHUVNING PEDAGOGIK ASOSLARI.....	114
8.1-§. Boshlang'ich ta'limda integratsiyaning metodik xususiyatlari....	114
8.2-§. Boshlang'ich sinflarda o'quv jarayonini fanlar integratsiyasi asosida takomillashtirish.....	118
8.3-§. Boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuv.....	122
8.4-§. Umumta'limda fanlararo integratsiya mazmuni.....	126
8.5-§. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ yondashuvni shakllantirishda fanlararo integratsiyani takomillashtirish.....	128
8.6-§. Ekologik ta'limda integrativ yondashuv.....	132
IX BOB. INTEGRATSION TIZIM.....	137
9.1-§. Boshlang'ich ta'limda Integratsion tizimni takomillashtirish.....	137
9.2-§. Integratsiya-noan'anaviy ta'lim vositasi.....	140
9.3-§. O'quv jarayonida fanlararo integratsiyani takomillashtirish.....	142
X BOB. BOSHLANG'ICH TA'LIM TIZIMINI INTEGRATSIYALASH VA O'QUV FANLARINING O'ZARO ALOQADORLIGI.....	147
10.1-§. O'quv jarayonida fanlararo integratsiya.....	147
10.2-§. O'qitishda integratsiyalashgan yondashuvning metodologik asoslari.....	149
10.3-§. Boshlang'ich ta'limda integratsiyalashgan darslarni ishlab chiqish	152
XI BOB. TA'LIM - TARBIYA JARAYONIDA INTEGRATSIYA.....	181
11.1-§. Ta'lim - tarbiya jarayonini integratsiyalash mazmuni.....	181
11.2-§. Integratsiyani amalga oshirishning o'ziga xos jihatlari	184
11.3-§. Ta'lim - tarbiya jarayonida integratsiyani takomillashtirish.....	186
ADABIYOTLAR	190

NORBO'TYAEV XO'SHBOQ BOBONAZAROVICH
ELMURODOVA INOYAT ABDUMUTALIBOVNA

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INTEGRATSIYALASHGAN TA'LIM

O'QUV QO'LLANMA

Toshkent - "INNOVATSIYA-ZIYO" - 2025

Muharrir: Xolsaidov F.B.

*Bosishga 03.09.2025.da ruxsat etildi.
Bichimi 60x90. "Cambria" garnituras.
Shartli bosma tabog'i 13. Nashr bosma tabog'i 12.25.
Adadi 100 nusxa.*

*"INNOVATSIYA-ZIYO" MCHJ matbaa bo'limida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahri, Shota Rustaveli 2-vagon tor ko'chasi, 1-uy.*



+99893 552-11-21

Nashriyot rozilgisiz chop etish taqiqlanadi.

ISBN 978-9910-576-75-1



9 789910 576751